

AKKERRANDBEHEER 1999: FLORAVERVALSING OP KOSTEN VAN DE BELASTINGBETALER

Wij hadden vroeg vakantie dit jaar, maar moesten ook weer vroeg (o.a. op school) beginnen. Dat was dus begin augustus.

Met de nog verse kleurenherinneringen van de graanvelden uit het diepe vakantiezuiden op het netvlies, hebben de meeste vakantiegangers bij hun terugkomst hun ogen niet kunnen geloven. Ook thuis, in Zuid-Limburg, op diverse plekken langs akkers, een waas van min of meer bekende kleuren die al decennia lang verdwenen zouden zijn.

Blauw van korenbloemen, rood van klaprozen in het graan, het geel van ganzebloemen in bietenland en wit van kamille langs wegen en braakliggende overhoekjes. Dat was eeuwenlang in heel Europa de realiteit van het platteland, ook ten onzent, en in Zuidoost- en Zuid-Europa is dat nog zo. En die vertrouwde kleuren weer terug in het buitengebied? In ons gewest met zo'n halve eeuw royaal gebruik en toepassing van herbiciden, pesticiden, fungiciden, schaalvergroting, vermesting, verdroging, verzuring, zaadschoning, "gewasbescherming", gen-tech, mechanisatie, urbanisatie, specialisatie....

Dat kan toch niet...denk je dan...

Graanakkeronkruiden zijn toch de meest bedreigde soortengroep volgens de onlangs verschenen (juni 2000) Rode Lijst van Vaatplanten? Hoe kan dat nou? En de Hamster en Dwergmuis, typische bewoners van graanakkers, daar gaat het toch ook beroerd mee!

Of zou het toch mogelijk zijn dat er overeenkomsten met de boeren zijn gesloten die het beheer van de akkerranden zodanig regelen dat er weer de fleurige graanonkruiden van zoveel jaar geleden kunnen groeien en bloeien? Positief denken mag toch?

Of zijn de Zuid-Limburgse boeren "om"? Begrijpt nou eindelijk heel de boerenstand dat je niet straffeloos kunt doorgaan met het slopen van hagen, het nivelleren van graften, omhakken van hoogstamboomgaarden, doodspuiten van grasland, dempen van veedrinkpoelen...

"Dat jiet 't nit", oftewel "dass gibt es nicht" zou mijn in Vaals destijds woonachtige grootmoeder zeggen. Bestaat dus niet.

Dat flitst dan allemaal in fracties van seconden door je heen als je zo'n kleurige akker nadert...

En dan komt langzaam, maar wel heel zeker, de complete desillusie:

De kleuren kloppen niet: dat korenbloemenblauw heeft een paarse zweem en dat klaprozenrood is aan de bloedrode kant in plaats van het steenrood van Monet en Van Goch, kleurnuances die nog vers op het netvlies liggen.

En de begrenzing van die kleuren klopt ook niet. Dan zijn er die onnatuurlijke kleurgrenzen in dat ene graanveld: aan de ene kant die van het geteelde gewas, aan de andere kant de verschillende kleurstippen in het gewas aan de rand. Dat klopt niet.

De kleurencombinaties kloppen evenmin met die van de herinnering: er zit paars bij en bloedrood, wit ontbreekt.

En nog dichterbij gekomen kun je de individuele bloemen herkennen: een zachtpaars trosje bloemen van Phacelia, een gecultiveerde exoot die als bijenvoer en groenbemester fungeert, er staan korenbloemen, met dubbele bloemen, paarsblauw en wit in plaats van de kleur van de wilde soort. Cultivars dus.

En de papavers zijn niet om aan te zien: met bloemen dubbel zo groot als de inheemse soorten, met Dahliakleuren en -formaten. En dat staat dan allemaal in de rand en alleen maar daar: gezaaid dus.

Pimpelpaars gekleurde klaprozen, paarse, witte en dubbele korenbloemen, mogelijk bastaarden met zuidelijke soorten, kortom cultivars en/of niet inheems, exoten dus, waar niemand behoefte aan heeft. Ingezaaid "onkruid". Leuk voor de mensen, maar nep, volkomen nep.

Gewoon gecultiveerd, zo'n akkerrand, net zo natuurlijk als een coniferen haag rond het kerkhof, prei in een volkstuin of een geranium in een bloempot. Daar is niks mis mee, want dit wordt niet als "natuur" gesubsidieerd. Zo'n akkerrand wel!

Dit randbeheer van akkers heeft dan ook absoluut niets te maken met enig natuurbesluit, maar gaat daar wel voor door en wordt als zodanig zwaar gesubsidieerd.

Het is dus, laten wij volstrekt eerlijk zijn, gewoon volksverlakkerij. En wel van de ergste soort: de grondeigenaren (of loonbedrijven die inzaaien) strijken de subsidie op, de boeren triomferen en geven elkaar knipoogjes, want er staat in de krant dat de saaie graanakkers weer kleurig worden, de goe-gemeente zingt bij al die kleurtjes: "Waat is de natuur toch riek, (Marie), es ich dèt zoeë bekiek", de politiek haalt daar weer winst uit, maar de natuur is voor de zoveelste keer weer de dupe....

Volksverlakkerij en floravervalsing op kosten van de belastingbetaler. Zo is het.

Henk Hillegers

